СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Стратегічне управління сталим розвитком»

Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D3 Менеджмент
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус	обов'язкова
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	екзамен
Термін викладання	1-й семестр (2-а чверть)
Тривалість викладання	1 чверть
Заняття:	7 годин на тиждень
Лекції	4 години на тиждень
Практичні	3 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2493

Кафедра, що викладає: менеджменту

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Стратегічне управління сталим розвитком»

Інформація про викладачів:

Іванова Марина Іллівна (лекції та практичні),
д.е.н., професор, в.о. завідувача каф. менеджменту
https://surl.li/wdqdei

E-mail:
ivanova.m.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Вивчення дисципліни «Ризик-менеджмент» дозволить менеджерам планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах, розуміти концепцію сталого розвитку та сучасні підходи до стратегічного управління сталістю на рівні країни, громади й організації. У межах курсу розглядаються питання ідентифікації та діагностики проблем сталого розвитку, розроблення стратегій і тактичних планів із урахуванням ESG-принципів та Цілей сталого розвитку, прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності, управління ризиками й подолання соціально-екологічних дилем. Особливу увагу приділено еволюції концепції сталого розвитку, використанню метрик, оцінюванню якості даних і моделюванню, аналізу глобальних ризиків, проблем бідності, нерівності та соціальної інклюзії, а також сучасним викликам управління для досягнення Цілей сталого розвитку. Курс передбачає ознайомлення з міжнародними системами звітності, принципами соціальної відповідальності та добровільними стандартами й ініціативами у сфері управління сталим розвитком, зокрема з урахуванням досвіду країн ЄС.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування компетентностей щодо планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах, розуміння концепції сталого розвитку та набуття практичних навичок реалізації управлінських рішень і стратегій досягнення цілей сталого розвитку в умовах невизначеності.

3. Завдання курсу

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

- знати:

сутність, еволюцію та основні концепції сталого розвитку;

Цілі сталого розвитку, ESG-принципи та особливості їх інтеграції в діяльність організацій;

теоретичні та методичні засади стратегічного управління сталим розвитком;

сучасні методи ідентифікації та діагностики проблем сталого розвитку;

систему показників, метрик, джерела та вимоги до якості даних для оцінювання сталого розвитку;

основні глобальні ризики, соціальні, економічні та політичні загрози сталому розвитку;

сучасні проблеми бідності, нерівності, соціальної інклюзії та відповідального споживання;

форми та механізми управління задля досягнення Цілей сталого розвитку на рівні країни, громади та організації;

принципи соціальної відповідальності, міжнародні стандарти звітності у сфері сталості;

сутність, види та особливості застосування добровільних стандартів та ініціатив з управління сталим розвитком;

- вміти:

ідентифікувати та діагностувати проблеми сталого розвитку на рівні організації, громади та країни;

аналізувати вплив внутрішніх і зовнішніх чинників, глобальних ризиків і загроз на забезпечення сталого розвитку;

застосовувати сучасні методи, показники та метрики для оцінювання рівня сталого розвитку;

оцінювати якість даних та використовувати методи моделювання для аналізу процесів сталого розвитку;

розробляти стратегічні напрями та тактичні плани сталого розвитку з урахуванням ESG-принципів і Цілей сталого розвитку;

обґрунтовувати управлінські рішення в умовах невизначеності та ризику з дотриманням законодавчих і етичних норм;

знаходити компроміси між економічною доцільністю, соціальними та екологічними вимогами й інтересами стейкхолдерів;

здійснювати моніторинг реалізації стратегічних ініціатив сталого розвитку;

застосовувати міжнародні та добровільні стандарти й системи звітності у сфері сталого розвитку;

використовувати принципи соціальної відповідальності та сучасні підходи до управління для досягнення Цілей сталого розвитку.

4. Результати навчання

Після вивчення цієї дисципліни ви зможете:

- ідентифікувати та діагностувати проблеми сталого розвитку організацій; розробляти стратегії й тактичні плани, обґрунтовувати та приймати управлінські рішення у сфері сталого розвитку з урахуванням ESG-принципів, Цілей сталого розвитку, умов невизначеності, вимог законодавства та етичних норм;

- розуміти еволюцію та сучасну сутність концепції сталого розвитку; застосовувати метрики, оцінювати якість даних та використовувати методи моделювання для аналізу й оцінювання сталого розвитку;

- аналізувати вплив глобалізаційних процесів, глобальних ризиків, соціальних і політичних загроз, проблем бідності, нерівності та соціальної інклюзії на забезпечення сталого розвитку; визначати напрями подолання відповідних викликів;

- застосовувати сучасні підходи, міжнародні системи звітності, добровільні стандарти та ініціативи для організації управління сталим розвитком і досягнення Цілей сталого розвитку на рівні держави, громади та організації з урахуванням принципів соціальної відповідальності та необхідності подолання соціальних дилем.

5. Структура курсу

Тематика занять	Вид занять	Ресурси
Тема 1. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ОРГАНІЗАЦІЇ	Лекція	Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2493
1.1 Ідентифікація та діагностика проблем сталого розвитку організації в стратегічному та тактичному розрізах		
1.2 Розробка стратегії та тактичних планів сталого розвитку: інтеграція ESG-принципів та цілей сталого розвитку (ЦСР) у бізнес-моделі та операційну діяльність організацій		
1.3 Прийняття та обґрунтування управлінських рішень у сфері сталості в умовах невизначеності: дотримання чинного законодавства, етичних норм та принципів соціальної відповідальності		
1.4. Забезпечення реалізації та моніторинг стратегічних ініціатив сталого розвитку в тріаді «країна – громада – організація»		
1.5 Подолання соціально-екологічних дилем при тактичному плануванні: пошук компромісів між економічною доцільністю для організацій, вимогами регуляторів та інтересами стейкхолдерів		
Тема 1. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ОРГАНІЗАЦІЇ	Практичні заняття	Кейси «Стратегічне управління сталим розвитком»
Тема 2. СУТНІСТЬ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОСТІ РОЗВИТКУ	Лекція	Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2493
2.1 Еволюція концепції сталого розвитку		
2.2 Метрика сталого розвитку		
2.3 Джерела та якість даних для метрики сталого розвитку		
2.4 Моделювання сталого розвитку		
Тема 2. СУТНІСТЬ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОСТІ РОЗВИТКУ	Практичні заняття	Кейси «Стратегічне управління сталим розвитком»
Тема 3. ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	Лекція	Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2493
3.1 Глобалізаційні процеси у світі		
3.2 Основні глобальні ризики в довгостроковій перспективі		
3.3 Глобальні соціальні загрози людству.		
3.4 Політичні конфлікти та глобальні політичні проблеми як чинник дестабілізації соціально-економічного розвитку		
3.5 Проблеми бідності та нерівності. Виклики соціальної інклюзії		

3.6. Масова культура та суспільство споживання		
Тема 3. ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	Практичні заняття	Кейси «Стратегічне управління сталим розвитком»
Тема 4. ДОБРОВІЛЬНІ СТАНДАРТИ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ	Лекція	Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2493
4.1 Поняття добровільних стандартів та ініціатив з управління сталим розвитком		
4.2 Види та системи добровільних стандартів сталого розвитку виробничої діяльності		
4.3 Особливості використання добровільних стандартів сталого розвитку у різних галузях виробничої діяльності		
4.4 Досвід країн ЄС з використання добровільних стандартів в управлінні сталим розвитком виробничих сфер		
Тема 4. ДОБРОВІЛЬНІ СТАНДАРТИ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ	Практичні заняття	Кейси «Стратегічне управління сталим розвитком»
Тема 5. ВИКЛИКИ УПРАВЛІННЯ ЗАДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	Лекція	Презентація https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2493
5.1 Форми організації та забезпечення управління на рівні держави		
5.2 Соціальна відповідальність як імператив забезпечення гармонізованого розвитку суспільства		
5.3 Міжнародні стандарти звітності у сфері сталості		
5.4 Сталість та соціальні дилеми: виклики досягнення компромісу на шляху до сталого розвитку		
Тема 5. ВИКЛИКИ УПРАВЛІННЯ ЗАДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	Практичні заняття	Кейси «Стратегічне управління сталим розвитком»
Підведення підсумків роботи за семестр, оголошення оцінок		Тести і відкриті запитання

6. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: ґаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до системи Moodle та застосунків Microsoft Office, зокрема MS Teams; інстальований на ПК та /або мобільних ґаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

7. Система оцінювання та вимоги

7.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 7-го кваліфікаційного рівня НРК.

7.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів складатиме **не менше 60** з таких видів робіт:

1) поточне тестування;

2) виконання практичних завдань;

3) самостійна робота – виконання і захист індивідуального розрахункового завдання.

Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі тридцяти тестових питань, кожне з яких містить тестові закриті запитання з однією вірною відповіддю (1 бал за кожен тест), максимальна кількість – **30 балів**, тобто 30% від оцінки за дисципліну.

Практичні роботи передбачають розв'язання ситуаційних завдань, які максимально оцінюються у **50 балів** за 5 практичних занять. Ситуаційні завдання поділяються на два типи: 12 завдань **по 3 бали** (36 балів всього) та 2 завдання **по 7 балів** (14 балів всього).

Критерії оцінювання ситуаційних завдань **по 3 бали**:

- *3 бали* – хід розв'язання ситуаційної задачі правильний, всі розрахунки виконано без помилок, наприкінці сформульовано логічні висновки та надано пропозиції, які повною мірою є обґрунтованими; граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки відсутні;
- *2 бали* – хід розв'язання ситуаційної задачі правильний, розрахунки виконано з окремими помилками, які мають більш «технічний» характер і принципово не впливають на результат, наприкінці сформульовано висновки та пропозиції, які не достатньою мірою обґрунтовані; можуть зустрічатися граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки;
- *1 бал* – хід розв'язання ситуаційної задачі частково правильний, розрахунки виконано з окремими помилками, наприкінці не сформульовано логічні висновки та пропозиції; можуть зустрічатися граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки.

Критерії оцінювання ситуаційних завдань **по 7 балів**:

- *6–7 балів* – хід розв'язання ситуаційної задачі правильний, всі розрахунки виконано без помилок, наприкінці сформульовано логічні висновки та надано пропозиції, які повною мірою є обґрунтованими; граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки відсутні;
- *4–5* – хід розв'язання ситуаційної задачі правильний, розрахунки виконано без помилок, наприкінці сформульовано логічні висновки та надано пропозиції, граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки відсутні;
- *3* – хід розв'язання ситуаційної задачі правильний, розрахунки виконано з окремими помилками, які мають більш «технічний» характер і принципово не впливають на результат, наприкінці сформульовано висновки та пропозиції, які не достатньою мірою обґрунтовані, можуть зустрічатися граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки;
- *2* – хід розв'язання ситуаційної задачі правильний, розрахунки виконано з окремими помилками, наприкінці не сформульовано логічні висновки та пропозиції, можуть зустрічатися граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки;
- *1* – хід розв'язання ситуаційної задачі частково правильний, розрахунки виконано з окремими помилками, наприкінці не сформульовано логічні висновки та пропозиції, можуть зустрічатися граматичні, орфографічні, мовленнєві помилки.

Самостійна робота у вигляді індивідуального розрахункового завдання щодо **формування стратегії сталого розвитку** виконується у письмовому вигляді та оцінюється в межах **20 балів**:

- 17–20 балів: володіння навчальним матеріалом, правильність розрахунків, наведення аргументованих висновків;
- 13–16 балів: володіння навчальним матеріалом з незначними помилками, незначні помилки в розрахунках, наведення аргументованих висновків;
- 9–12 балів: не достатнє володіння навчальним матеріалом, незначні помилки в розрахунках, висновки аргументовано;
- 5–8 бали: не достатнє володіння навчальним матеріалом, грубі помилки в розрахунках, висновки не аргументовано, але уважне слухання обговорюваних питань;
- 1–4 бали: відсутність достатніх знань про методи рішення завдання, грубі помилки в розрахунках, висновки не аргументовано.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Максимальне оцінювання поточного контролю в балах:

Теоретична частина	Практична та самостійна частина	**Разом**
30	70	**100**

7.3. Якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку, він має складати **екзамен**, що відбувається згідно з окремим розкладом. Екзамен передбачає комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни через виконання комплексної контрольної роботи.

Екзамен є письмовим і відбувається згідно з прийнятим в університеті форматом навчання в дистанційній формі (на платформі Moodle). Складання екзамену передбачає тестування з теоретичної та практичної частин курсу та проводиться на платформі Moodle. Кожне тестове завдання має закриту форму з одиничною правильною відповіддю. Загальна кількість тестових питань 100, кожне з яких оцінюється в 1 бал (максимально разом 100 балів).

Загальна оцінка виконання екзаменаційної комплексної роботи визначається так:

Сума балів	Результати виконання роботи
	Оцінка
90–100	«відмінно»
74–89	«добре»
60–73	«задовільно»
0–59	«незадовільно»

Максимально за екзаменом здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Для уточнення оцінки, як з ініціативи викладача, так і з ініціативи здобувача після або під час письмового екзамену можливе проведення співбесіди.

8. Політика курсу

8.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» https://surl.li/nsjqnj.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика академічної доброчесності ґрунтується на Кодексі академічної доброчесності НТУ «Дніпровська політехніка» https://surl.li/umkwcp та Політиці щодо використання штучного інтелекту в діяльності НТУ «Дніпровська політехніка» https://surl.li/skcgvo.

При вивченні освітнього компоненту не дозволяється використання ШІ для:

- виконання підсумкових робіт під час участі у контрольних заходах (контрольні роботи, залікові тести, іспити, квізи, індивідуальні письмові завдання тощо), якщо інше не дозволено викладачем;
- повного копіювання згенерованого ШІ контенту (текстів, зображень, відповідей тощо) без критичної обробки, редагування чи належного посилання на джерело у випадках, коли використання ШІ дозволено;
- імітації самостійного мислення чи створення відповідей, які не відображають особистих зусиль здобувача вищої освіти, зокрема у творчих роботах (есе, курсові, кваліфікаційні роботи, огляди літератури тощо), що вимагають авторського аналізу, рефлексії чи міркувань;
- виконання розрахункових чи аналітичних завдань, де необхідне самостійне розуміння логіки, встановлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків;
- підготовки до дебатів, усних презентацій чи аналізу первинних джерел, що потребують самостійного формулювання думок, інтерпретації та контекстуального аналізу;
- створення контенту, який порушує авторські права чи етичні норми, включаючи публікацію згенерованого контенту, що може спотворювати реальність чи знецінювати важливість повідомлень.

8.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінки кафедри менеджменту у Facebook, Instagram, TikTok.

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ 1994

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

8.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

8.4. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8.5. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Методи навчання. Під час ***лекцій та практичних занять*** будуть застосовані такі методи навчання:

Пояснення. Тлумачення понять, явищ, принципів, термінів тощо, переважно під час викладання нового матеріалу.

Інструктаж. Надання алгоритму дій для виконання поставленого завдання.

Діалог. За допомогою запитань викладач мотивуватиме здобувачів вищої освіти до відтворення набутих знань, формування самостійних висновків і узагальнень на основі засвоєного матеріалу.

Навчальна дискусія, дебати. Це обговорення важливого питання, обмін думками між здобувачами вищої освіти та/або викладачем, спрямовані не лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину.

Ілюстрування. Застосування презентацій, відео та іншого медіа-контенту для підкріплення матеріалу, який пояснюється, обговорюється або завдань, які виконуються.

Самостійне спостереження (навчання, дослідження). Це безпосереднє самостійне сприймання явищ дійсності у процесі навчання.

Письмові та усні контрольні завдання. Самостійна концентрація та відтворення отриманих знань та навичок в умовах обмеженого часу та джерел інформації.

Кейси. Пошук проблемної ситуації реальної діяльності підприємства, через яку спостерігається негативний ефект, та обґрунтування оригінального її рішення, спираючись на відомі факти або необхідність отримання додаткової інформації.

Аналіз. Сутність його полягає у вивченні предметів чи явищ за окремими ознаками і відношеннями, у поділі на елементи, осмисленні зв'язків між ними.

Синтез. Полягає в уявному або практичному поєднанні виокремлених під час аналізу елементів або властивостей предмета в єдине ціле.

Порівняння. За його допомогою встановлюють спільні і відмінні ознаки предметів і явищ.

Узагальнення. Цей метод передбачає перехід від одиничного до загального, від менш загального до більш загального шляхом абстрагування від специфічного і виявлення притаманних явищам загальних ознак (властивостей, відношень тощо) при осмисленні понять, суджень, теорій.

Конкретизації. Допомагає перейти від безпосередніх вражень до розуміння сутності того, що вивчається: результати конкретизації постають у формі прикладів, схем, моделей тощо.

Виступ використовується для заохочення шерінгу ідеями та вільного мовлення в умовах навчання один в одного. Питання навколо певної тем обговорюється у групах і потім оприлюднюється з подальшою дискусією.

10. Ресурси і література

1. Іванова М.І. Дистанційний курс з дисципліни «Стратегічне управління сталим розвитком» на платформі Moodle для магістрів освітньо-професійних програм «Менеджмент організацій і логістика» та «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спеціальності D3 Менеджмент, 2026 рік. URL: https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2493
2. Іванова М.І. Стратегічне управління сталим розвитком [Електронний ресурс] : конспект лекцій для здобувачів освітнього ступеня магістра освітньо-професійних програм «Менеджмент організацій і логістика» та «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спеціальності D3 Менеджмент / уклад. М.І. Іванова ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2026. – 195 с.
3. Іванова М.І. Стратегічне управління сталим розвитком [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до практичних занять, самостійної роботи та виконання індивідуального розрахункового завдання для здобувачів ступеня магістра освітньо-професійних програм «Менеджмент організацій і логістика» та «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спеціальності D3 Менеджмент / М.І. Іванова ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2026. – 34 с.
4. Ivanova M., Arkhypenko T. Sustainable development indicators in industrial value chains. In: Sustainable production and consumption in industry: challenges and opportunities. Collection of scientific articles. Ed.: Shvets V., Paliekhova L. Dnipro-Cottbus: Accent, 2022 (184 p.). P. 31–35.
5. Ivanova M., Kharin S., Kotenko A. (2025). Development of bioenergy enterprises as a sustainable energy solution for urban micro-methanisation. *Management and Business*, 3(2), 28–39. https://doi.org/10.59214/mb/2.2025.28
6. Kharin S., Ivanova M., Papizh Yu., Kotenko A. (2025). Formation of the prospects of the world biofuel market in the context of decarbonization and sustainable development. *Sustainable Economic Development*, (1 (52), 233-240.

https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-32

7. Palekhov D., Palekhova L. Responsible Mining: Challenges, Perspectives and Approaches. *Sustainable Global Value Chains. Natural Resource Management in Transition [Eds.: Giovannucci D., Hansmann B., Palekhov D., Schmidt M.]*. Springer-Verlag, Berlin Heidelberg, 2019. P. 521 -544.

8. Palekhova L., Palekhov D. Anwendung von Energieeffizienzkriterien für Marktstrategien von Großunternehmen in den Transformationsländern. *Energieeffizienz im Bauund Maschinenwesen [Herausgeber: K.Fraňa, S.Simon, J.Grunewald]*. Technische Universität in Liberec, 2017. P. 44–53.

9. Shvets V., Ivanova M., Kharin S., Dubiei Y., Papizh Y. 2026. Crisis management of decarbonization processes in international operations: integration of change management and financial instruments. *Economics and organization of management*. (Jun. 2026), 283–296. DOI:https://doi.org/10.31558/2307-2318.2026.2.25

10. Швець В., Харін С., Іванова М., Бойченко М., Папіж, Ю. Ціннісні компетенції: ефективне управління цілями сталого розвитку та декарбонізації в інноваційному середовищі. *Сталий розвиток економіки*. 2025. №2 (53). С.132–140. https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-18

11. Іванова М. І., Швець В. Я., Саннікова С. Ф., Варяниченко О. В., Бардась А. В. Соціальна відповідальність як ключова компетенція забезпечення сталого розвитку підприємств. *Бізнес Інформ.* 2023. №3. С. 176–186. https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-3-176-186.

12. Іванова М., Бардась А., Пашкевич М., Прохоренко Є., Ярошенко Ю. Використання технологій штучного інтелекту для управління бізнес-процесами підприємств на засадах циркулярності та забезпечення конкурентоспроможності. *Економічні інновації*. 2026. Том 28. № 2(99). С. 51–65. https://doi.org/10.31520/ei.2026.28.2(99).51-65

13. Палєхова Л. Л. Управління сталим розвитком: довідник базових понять. Дніпро: НТУ «Дніпровська Політехніка», 2020. 332 с.

14. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України № 722/2019 від 30.09.2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text

15. Харін С., Іванова М., Папіж Ю., Котенко А. Формування перспектив світового ринку біопалива в контексті декарбонізації та сталого розвитку. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1(52). С. 233–240. https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-32

16. Цілі сталого розвитку в Україні. *Представництво ПРООН в Україні.* URL: http://sdg.org.ua/ua/sdgs-and-governments

17. Швець В., Харін С., Іванова М., Дубєй Ю., Папіж, Ю. Стратегія розвитку вітрової енергетики Європи в умовах декарбонізації та смарт-економіки як чинник забезпечення сталого розвитку і подальшої урбанізації. *Сталий розвиток економіки*. 2026. №1 (58). С. 50–58. https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-58-8